

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKWR.431.2.49.2026.MK

Pan
Mirosław Haniszewski
Wójt Gminy Warta Bolesławiecka

Warta Bolesławiecka 40c
59-720 Warta Bolesławiecka

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Wrocław, 30 września 2026 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana:	Urząd Gminy Warta Bolesławiecka
Kierownik jednostki kontrolowanej:	Mirosław Haniszewski – Wójt, w okresie od dnia 1 sierpnia 2025 r. do dnia 10 sierpnia 2026 r. (akta kontroli str. 1)
Zakres kontroli:	Realizacja zadań własnych gminy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz zgodność zatrudniania asystenta rodziny z wymogami kwalifikacyjnymi. Okres objęty kontrolą od dnia 1 sierpnia 2025 r. do dnia 10 sierpnia 2026 r.
Podstawa prawna kontroli:	Art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ¹ Plan kontroli na II półroczu 2026 roku Wojewody Dolnośląskiego z dnia 26 czerwca 2026 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:	Od 10 sierpnia 2026 r. do 18 sierpnia 2026 r.
Kontrolerzy:	1. Martyna Kwiecińska, inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 359 z dnia 22 lipca 2026 r. sygn. PS-NKWR.0030.359.2026.MK 2. Joanna Laskowska, inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 360 z dnia 22 lipca 2026 r. sygn. PS-NKWR.0030.360.2026.MK (akta kontroli str. 7-8)

¹ zwanej w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego „ustawą” (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 980);

II. Ocena kontrolowanej jednostki:

W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, a jej uzasadnieniem jest ustalony stan faktyczny i prawny. Możliwą przyczyną wystąpienia nieprawidłowości było nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów prawa oraz ich błędna interpretacja, które wywołały skutki w zakresie działalności kontrolowanej jednostki.

III. Ustalenia kontroli:

Zadania Gminy Warta Bolesławiecka w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz zgodności zatrudniania asystenta rodziny z wymogami kwalifikacyjnymi realizował w okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Warcie Bolesławieckiej². OPS wykonywał zadania z powyższego zakresu na podstawie § 2 ust. 1 pkt 5 Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Warcie Bolesławieckiej, stanowiącego załącznik do uchwały Rady Gminy w Warcie Bolesławieckiej Nr XIII/116/16 z dnia 15 marca 2016 r. w sprawie nadania statutu.

(dowód: akta kontroli str. 28-47)

1. W myśl art. 176 pkt 1 ustawy, do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3 – letniego gminnego programu wspierania rodziny³. W Gminie Warta Bolesławiecka⁴ w badanym okresie obowiązywał 3 – letni Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Warta Bolesławiecka na lata 2024-2026, przyjęty uchwałą Rady Gminy Warta Bolesławiecka Nr VI/59/24 z dnia 24 września 2024 r. Obowiązujący Program składał się z 12 części: Wprowadzenie, Uwarunkowanie prawne, Podstawowe informacje o gminie, Część demograficzna, Analiza SWOT, Adresaci Programu, Część Programowa, Realizatorzy Programu, Finansowanie, Monitoring i ewaluacja Programu, Zakładane rezultaty Programu, Harmonogram. Zadania ujęte w Programie były adresowane do rodzin z dziećmi zamieszkujących na terenie Gminy Warta Bolesławiecka, w szczególności rodziny bezradne lub niewydolne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, przeżywające kryzysy, rodziny wielodzietne, dotknięte uzależnieniami i przemocą, zagrożone rozpadem lub demoralizacją, a także rodziny, w których władza rodzicielska została odebrana bądź ograniczona, w związku z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej. Celem głównym Programu było objęcie rodzin wsparciem w ramach systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, przyczyniające

² zwany w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego „GOPS” lub „Ośrodkiem”;

³ zwanego w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego „Programem”.

⁴ zwanej w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego „Gminą”;

się do prawidłowego rozwoju dzieci oraz właściwego wypełniania przez rodziny funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Założono, że praca z rodziną będzie prowadzona przy jej aktywnym udziale i ukierunkowana na udzielenie wsparcia na możliwie wczesnym etapie pojawienia się problemów, tak aby przeciwdziałać pogłębianiu się trudności oraz ograniczać sytuacje prowadzące do konieczności opuszczenia przez dziecko rodziny biologicznej. W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej działania miały służyć stworzeniu warunków umożliwiających jego powrót do rodziny naturalnej. W Programie określono również cele szczegółowe w ramach których, przedstawiono zadania oraz wskaźniki realizacji celu. W związku z powyższym w przypadku opracowywania programu na kolejne lata zasadnym jest zwrócić uwagę na precyzyjne wskazanie konkretnych narzędzi służących realizacji wyznaczonego celu głównego i celów szczegółowych. W ramach celów szczegółowych Programu określono zadania przewidziane do realizacji, a także wskaźniki pozwalające na ocenę stopnia wykonania poszczególnych celów. Koordynatorem Programu był Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Warcie Bolesławieckiej, natomiast za realizację poszczególnych działań, stosownie do zakresu swoich kompetencji, odpowiadały właściwe jednostki i instytucje zaangażowane w system wsparcia rodziny np. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bolesławcu, Komenda Powiatowa Policji, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Sąd Rejonowy w Bolesławcu, placówki oświatowe, placówki wsparcia dziennego, świetlice, grupy wsparcia, podmioty i instytucje ochrony zdrowia. W Programie określono ponadto zasady monitoringu i ewaluacji. Za prowadzenie monitoringu odpowiedzialne były Urząd Gminy w Warcie Bolesławieckiej i GOPS. Monitoring realizacji Programu odbywał się na podstawie corocznych sprawozdań z wykonywania poszczególnych działań, opracowanych w oparciu o dane przekazywane przez przedstawicieli instytucji uczestniczących w jego realizacji. Ewaluacja obejmowała ocenę stopnia realizacji celów szczegółowych poprzez analizę podejmowanych działań oraz osiągniętych rezultatów. Wyniki ewaluacji miały stanowić podstawę do formułowania wniosków oraz w razie potrzeby modyfikacji podejmowanych działań. Z uwagi na powyższe stwierdzono, że w obowiązującym programie nie uwzględniono działań związanych z organizowaniem i funkcjonowaniem placówek wsparcia dziennego, co wskazywało na brak odniesienia do tej formy wsparcia w planowanych działaniach gminy. W myśl art. 179 ust. 1 ustawy wójt Gminy Warta Bolesławiecka został zobowiązany do składania Radzie Gminy Warta Bolesławiecka do 31 marca każdego roku sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawiania potrzeb związanych z ich realizacją. Kierownik Ośrodka dołączył do akt kontroli dokumentację

potwierdzając przedłożenie rzeczzonego sprawozdania dopiero w dniu 30 czerwca 2026 r. Ponadto w przedmiotowym sprawozdaniu nie przedstawiono potrzeb związanych z realizacją zadań w obszarze wspierania rodziny, co stanowi nieprawidłowość.

(dowód: akta kontroli str. 48-82)

3. Zgodnie z art. 176 pkt 3 ustawy, do zadań własnych gminy należy tworzenie i rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych wsparcia i pomocy asystenta rodziny, dostępu do specjalistycznego poradnictwa, warunków do działania rodzin wspierających oraz miejsc dla dzieci w placówkach wsparcia dziennego.

a) W toku kontroli dokonano oceny realizacji zadań w zakresie pracy z rodziną, w szczególności sposobu przydzielania rodzinom asystenta rodziny, organizacji pracy asystenta oraz prowadzonej w tym zakresie dokumentacji. W okresie objętym kontrolą w GOPS zatrudniona była jedna osoba na stanowisku asystenta rodziny. Na dzień przeprowadzenia kontroli, asystent prowadził pracę z 6 rodzinami. W badanym okresie współpraca z asystentem została zakończona w przypadku jednej rodziny, z uwagi na osiągnięte cele. Ustalono, że liczba rodzin, z którymi asystent prowadził jednocześnie pracę w żadnym momencie okresu objętego kontrolą nie przekraczała ustawowego limitu 15 rodzin. Próba kontrolną objęto losowo wybraną dokumentację 5 rodzin pozostających w badanym okresie pod opieką asystenta rodziny. Na podstawie przedłożonej dokumentacji dokonano oceny prawidłowości postępowań w zakresie przydzielania asystenta rodzinie oraz organizacji pracy z rodziną, w szczególności w odniesieniu do wymogów określonych w art. 8, art. 11 oraz art. 15 ustawy. Ustalono, że w przypadku powzięcia informacji o występowaniu w rodzinie trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych pracownik socjalny przeprowadzał rodzinny wywiad środowiskowy, a następnie dokonywał analizy sytuacji rodziny. W przypadku stwierdzenia potrzeby objęcia rodziny wsparciem asystenta, pracownik socjalny występował do kierownika ośrodka z wnioskiem o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny. W badanej próbie stwierdzono również jeden przypadek, w którym obowiązek współpracy rodziny z asystentem rodziny wynikał z postanowienia sądu. Po przydzieleniu rodzinie asystenta, rodzina wyrażała na odrębnym dokumencie zgodę na podjęcie współpracy z asystentem. Działanie to pozostawało w związku z zasadą określoną w art. 8 ust. 3 ustawy, zgodnie z którą wspieranie rodziny prowadzone jest za jej zgodą i przy jej aktywnym udziale z uwzględnieniem zasobów własnych rodziny oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Należy przy tym wskazać, że co do zasady formalne wyrażenie zgody rodziny na podjęcie współpracy z asystentem rodziny następuje

w rodzinnym wywiadzie środowiskowym. Po objęciu rodziny wsparciem, asystent wykorzystując informacje zawarte w wywiadzie środowiskowym oraz informacje uzyskane podczas pierwszych kontaktów i pracy z rodziną, sporządzał dokument zawierający opis aktualnej sytuacji. Dokument ten stanowił podstawę do dalszego planowania pracy z rodziną. Następnie asystent rodziny opracowywał plan pracy z rodziną. Dokumentacja w tym zakresie wskazywała, że plan zawierał w szczególności ocenę aktualnego funkcjonowania rodziny, w tym jej sytuacji materialnej i finansowej, sytuacji w sferze opiekuńczo - wychowawczej i edukacyjnej, występowanie konfliktów i innych trudności w funkcjonowaniu rodziny, a także informacje dotyczące relacji i więzi emocjonalnych. W planach identyfikowano ponadto mocne i słabe strony rodziny, występujące szanse i zagrożenia oraz określono cele główne i szczegółowe pracy z rodziną. Wskazywano działania przewidziane do realizacji, terminy ich wykonania oraz oczekiwane efekty podejmowanej pracy. Plan pracy z rodziną był opracowany przez asystenta rodziny we współpracy z członkami rodziny oraz w konsultacji z pracownikiem socjalnym, co pozostaje w zgodzie z art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy. W badanej grupie kontrolnej nie stwierdzono przypadków, w których dzieci z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny były umieszczone w pieczy zastępczej. W związku z powyższym nie zachodziła konieczność realizacji obowiązku określonego w art. 15 ust. 1 pkt 2 ustawy, tj. opracowania we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej. Asystent rodziny dokonywał okresowej oceny sytuacji rodzin objętych wsparciem nie rzadziej niż co pół roku, stosownie do obowiązku wynikającego z art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy. Sporządzone oceny były przekazywane do wiadomości kierownika ośrodka. Dokument okresowej oceny obejmował w szczególności: cel współpracy z rodziną, opis zadań zrealizowanych z rodziną, ocenę osiągniętych efektów podejmowanych działań, wnioski oraz uwagi, jak również wskazania dotyczące dalszej pracy z rodziną, w tym ocenę zasadności kontynuowania wsparcia asystenta rodziny. Ustalono jednak, że we wszystkich przypadkach objętych badaną próbą dokument służący realizacji obowiązku, o którym mowa powyżej nosił nazwę „Ocena okresowa pracy asystenta rodziny z rodziną”. Wskazuje się, że przepis ustawy odnosi się do określenia „Okresowa ocena sytuacji rodziny”, a nie do oceny pracy asystenta. Rekomenduje się zatem ujednolicenie nazewnictwa stosowanej dokumentacji i dostosowanie dokumentu do terminologii ustawowej. W ramach wewnętrznej dokumentacji pracy asystenta rodziny prowadzona była również „Karta pracy asystenta z rodziną i na jej rzecz”, w której odnotowywano w szczególności daty wizyt, miejsce oraz opis wykonywanych działań. Ponadto prowadzona

była również „Karta czasu pracy asystenta rodziny z rodziną”. W przypadku rodziny, z którą w okresie objętym kontrolą, zakończono współpracę, asystent sporządzał dokument pn. „Ocena końcowa pracy asystenta rodziny z rodziną”. Dokument ten zawierał przyczyny zakończenia współpracy, opis efektów założonych w planie pracy z rodziną oraz stopień ich osiągnięcia, a także opis aktualnej sytuacji rodziny. Po zakończeniu pracy z rodziną prowadzono monitoring jej funkcjonowania. Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 16 ustawy po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny, prowadzony był monitoring (przez okres 6 miesięcy), a wizyty w środowisku rodziny były dokumentowane w „Karcie monitoringu rodziny”.

(dowód: akta kontroli str. 19-20, 97-132)

b) Zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy, praca z rodziną prowadzona jest w szczególności w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego, terapii i mediacji, usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych, pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego, organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej "grupami wsparcia" lub "grupami samopomocowymi".

Na podstawie informacji przekazanych przez kierownika GOPS ustalono, że w okresie objętym kontrolą mieszkańcy mieli zapewnione wsparcie specjalistyczne w ramach punktu konsultacyjno-informacyjnego prowadzonego przez Gminę Warta Bolesławiecka. W ramach działalności punktu zapewniono w szczególności:

- Konsultacje z instruktorem terapii uzależnień dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz osób dotkniętych przemocą domową, w każdą środę od godziny 16:00 do godziny 17:00 – skorzystało 8 osób;
- Konsultacje z pedagogiem specjalnym w każdy wtorek od godziny 15:00 do 17:00 – skorzystało 10 osób
- Konsultacje z psychologiem, który świadczył pomoc psychologiczną dla dzieci, młodzieży i ich opiekunów w każdy poniedziałek od godziny 16:00 do godziny 18:00 – skorzystało 4 dzieci i 3 opiekunów;
- Mieszkańcy mogli korzystać również z innych punktów na terenie gminy oraz powiatu bolesławieckiego, tj. Specjalistyczna Poradnia Rodzina EFFATA ul. Kubika 4 w Bolesławcu, z pomocy psychologa zatrudnionego w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Bolesławcu oraz z poradnictwa specjalistycznego w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Bolesławcu.

W zakresie realizacji pracy z rodziną w formie terapii i mediacji, o której mowa w art. 10 ust. 3 pkt 2 ustawy ustalono, że w okresie objętym kontrolą Gmina Warta Bolesławiecka nie zapewniała rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych możliwości skorzystania z terapii, co stanowi nieprawidłowość. Jednocześnie ustalono, że mieszkańcom gminy zapewniano możliwość skorzystania z mediacji, które dostępne były za pośrednictwem Starostwa Powiatowego w Bolesławcu po poprzednim telefonicznym umówieniu terminu spotkania.

W odniesieniu do możliwości korzystania przez rodziny z dziećmi z usług, w tym opiekuńczych i specjalistycznych, o których mowa w art. 10 ust. 3 pkt 3 ustawy ustalono, że w okresie objętym kontrolą gmina nie realizowała tego rodzaju wsparcia wobec rodzin z dziećmi. Na podstawie informacji przekazanych przez kierownika GOPS wynikało, że nie było zapotrzebowania na objęcie rodzin tego rodzaju usługami, jak również nie rozpoznano potrzeb uzasadniających ich uruchomienie. Jednocześnie analiza dokumentacji dotyczącej pracy z rodzinami wykazała, iż w części rodzin występowały trudności i problemy dotyczące dzieci, które mogły uzasadniać potrzebę objęcia ich dodatkowym wsparciem specjalistycznym. W związku z powyższym, wskazuje się na zasadność dalszego rozpoznawania potrzeb mieszkańców oraz rozważenia możliwości rozwijania usług dla rodzin z dziećmi odpowiednio do zdiagnozowanego zapotrzebowania, w tym wsparcia w obszarach wskazanych w art. 8 ust. 1 ustawy.

W ramach zapewnienia pomocy prawnej na terenie gminy Warta Bolesławiecka nieodpłatną pomoc prawną zapewniał Powiat Bolesławiecki. Punkt nieodpłatnej pomocy prawnej mieścił się w siedzibie Urzędu Gminy, a pomoc udzielana była każdego tygodnia we wtorki i czwartki. Ustalono, że z wyżej wymienionej pomocy skorzystały 2 rodziny.

W odniesieniu do organizowania dla rodzin spotkań mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz przeciwdziałanie izolacji, o których mowa w art. 10 ust. 3 pkt 5 ustawy ustalono, że na terenie gminy funkcjonowała grupa wsparcia pn. „Warto”, gdzie spotkania odbywały się regularnie w każdą środę w godzinach od 17:00 do 19:00, umożliwiając uczestnikom wymianę doświadczeń oraz wzajemne wsparcie.

W toku czynności kontrolnych nie okazano dokumentacji potwierdzającej prowadzenie ewidencji osób kierowanych w ramach wsparcia specjalistycznego i mediacji do zewnętrznych instytucji. W związku z powyższym zasadnym jest wprowadzenie rejestru kierowania osób do innych jednostek udzielających wsparcia specjalistycznego i mediacji.

(dowód: akta kontroli str. 15-17)

c) Zgodnie z art. 176 pkt 3 lit. b oraz pkt 4 lit. c ustawy, do zadań własnych gminy należy organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających, a także finansowanie kosztów ponoszonych przez rodziny wspierające, które są związane z udzielaniem pomocy tj. opieka i wychowanie dziecka, prowadzenie gospodarstwa domowego oraz kształtowanie i wypełnianie podstawowych ról społecznych, zgodnie z art. 29 ust. 2 ustawy. W toku kontroli stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą na terenie gminy Warta Bolesławiecka nie funkcjonowały rodziny wspierające. Jednocześnie zgodnie z informacją przekazaną przez kierownika GOPS nie odnotowano zgłoszeń dotyczących rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wskazujących na potrzebę objęcia ich pomocą rodziny wspierającej. Z informacji zawartych w ankiecie wynikało, że asystent rodziny oraz pracownicy socjalni na bieżąco upowszechniali w środowisku lokalnym informacje dotyczące możliwości skorzystania z tej formy wsparcia. Działania informacyjne były prowadzone również w ramach bieżącej pracy socjalnej z rodzinami. W celu pozyskania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny wspierającej informacje o prowadzonym naborze przekazano również do lokalnych szkół i podmiotów leczniczych, a także do świetlic wiejskich z prośbą o ich dalsze rozpowszechnienie. Informacje dotyczące możliwości pełnienia funkcji rodziny wspierającej zostały ponadto zamieszczone na tablicy ogłoszeń w siedzibie Ośrodka. Pomimo podejmowanych działań w okresie objętym kontrolą, nie odnotowano zgłoszeń kandydatów zainteresowanych pełnieniem funkcji rodziny wspierającej.

(dowód: akta kontroli str. 17-18)

d) W myśl art. 176 pkt 3 lit. c ustawy do zadań własnych gminy należy prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci. Obowiązek ten stanowi element tworzenia systemu opieki nad dzieckiem oraz wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W toku kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą gmina Warta Bolesławiecka nie prowadziła placówki wsparcia dziennego we własnym zakresie, jak również nie zlecała realizacji tego zadania innemu podmiotowi. Z informacji zawartej w ankiecie z działalności GOPS wynikało, że przyczyną nieutworzenia placówki wsparcia dziennego był brak środków finansowych oraz odpowiednich warunków lokalowych umożliwiających utworzenie tego rodzaju placówki. Jednocześnie wskazano, że dzieci zamieszkujące na terenie gminy mogły korzystać ze świetlic wiejskich, w których organizowano im czas wolny, udział w zajęciach pozalekcyjnych oraz pomoc w odrabianiu prac domowych. Powyższe formy aktywności nie zastępują jednak placówki wsparcia dziennego, której funkcjonowanie należy do zadań

własnych gminy. Brak prowadzenia przez gminę Warta Bolesławiecka placówki wsparcia dziennego, jak również brak zapewnienia realizacji tego zadania, należy zatem uznać za nieprawidłowość. Przedstawione przez jednostkę wyjaśnienia dotyczące braku środków finansowych oraz trudności w dostosowaniu warunków lokalowych nie stanowią uzasadnienia braku realizacji wskazanego zadania własnego gminy. Jednocześnie przepisy ustawy przewidują możliwość prowadzenia placówki wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę. W odniesieniu do tej formy wsparcia ustawodawca wyłączył stosowanie przepisów dotyczących wymagań lokalowych i sanitarnych określonych w art. 18b ust. 1 ustawy. Podkreślić należy, iż zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzona placówka wsparcia dziennego z dnia 13 października 2025 r.⁵, dopuszcza się prowadzenie placówki wsparcia dziennego bez spełnienia wymagań, o których mowa w § 2 ust. 1 rozporządzenia, pod warunkiem zachowania wymogów określonych w § 2 ust. 2 pkt 1-13 ww. rozporządzenia. W nawiązaniu do braku środków finansowych na działalność placówki wsparcia dziennego w gminie Warta Bolesławiecka, zauważyć należy, że gmina ponosiła wydatki związane z współfinansowaniem pobytu dzieci w pieczy zastępczej, co również stanowi jej ustawowe zadanie własne. Podkreślenia wymaga, iż koszty prowadzenia placówki wsparcia dziennego, w szczególności w formie opiekuńczej lub pracy podwórkowej, są niższe niż koszty ponoszone na utrzymanie dziecka w pieczy zastępczej przebywającego w niej często przez wiele lat. Placówki tego typu wspierają rodzinę biologiczną w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych, a tym samym ograniczają liczbę przypadków, gdzie wymagana jest ingerencja sądu w obszar dot. potrzeby czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną biologiczną. Wskazać należy, że placówki te stanowią jeden z istotnych elementów możliwości pomocowych dla rodziny, którymi dysponuje gmina.

(dowód: akta kontroli str. 14-15)

4. Realizując zadanie określone w art. 176 pkt 5 ustawy gmina Warta Bolesławiecka w okresie objętym kontrolą współfinansowała pobyt dzieci w pieczy zastępczej, tj. 19 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych spokrewnionych, 6 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych niezawodowych, 2 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych zawodowych oraz 6 dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu bolesławieckiego. Koszty związane z realizacją

⁵ zwanego w dalszej części wystąpienia pokontrolnego „rozporządzeniem”, (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1630).

powyższego zadania ponoszone były na podstawie not obciążeniowych, wystawianych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bolesławcu.

(dowód: akta kontroli str. 21, 84-87)

5. W ramach weryfikacji realizacji obowiązku określonego w art. 176 pkt 6 ustawy, oceniono terminowość przekazania wojewodzie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny, sporządzanych w formie elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego. Ustalono, że w badanym okresie gmina Warta Bolesławiecka przekazała dwa sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Sprawozdanie za II półrocze 2025 roku zostało przekazane w dniu 20 stycznia 2026 roku., natomiast sprawozdanie za I półrocze 2026 roku przekazano w dniu 10 lipca 2026 roku. Stwierdzono, że oba sprawozdania zostały przekazane w wymaganych terminach.

6. W zakresie realizacji zadania określonego w art. 176 pkt 7 ustawy dotyczącego prowadzenia monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zamieszkałego na terenie gminy, ustalono, iż w okresie objętym kontrolą do GOPS w Warcie Bolesławieckiej wpłynęło jedno zgłoszenie dotyczące rodziny z małoletnim dzieckiem. Zgłoszenie zostało przekazane anonimowo na elektroniczną skrzynkę pocztową Ośrodka i dotyczyło podejrzenia występowania nieprawidłowości w zakresie sprawowania opieki nad małoletnim dzieckiem oraz możliwości zagrożenia jego dobra. W dniu otrzymania zgłoszenia pracownik socjalny udał się do miejsca zamieszkania rodziny w celu rozeznania jej sytuacji. Tego samego dnia sprawa została przekazana do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. W dalszym toku działań sprawa była przedmiotem pracy grupy diagnostyczno-pomocowej. W ocenie osób kontrolujących, w odniesieniu do rodzin, wobec których nie są prowadzone działania w ramach grupy diagnostyczno-pomocowej, Ośrodek powinien na bieżąco realizować monitoring sytuacji dziecka, o którym mowa w art. 176 pkt 7 ustawy, w szczególności poprzez podejmowanie czynności zmierzających do rozeznania sytuacji dziecka i rodziny. Jednocześnie w toku kontroli stwierdzono, że w GOPS nie prowadzono żadnej dokumentacji dotyczącej rodzin z dziećmi zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W związku z powyższym organ kontroli wskazuje na zasadność wprowadzenia np. rejestru zgłoszeń rodzin z dziećmi zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, co umożliwi określenie skali zjawiska oraz terminowości działań.

(dowód: akta kontroli str. 143-145)

7. W GOPS w badanym okresie zatrudniona była jedna osoba na stanowisku asystenta rodziny (umowa cywilnoprawna). Pracownik miał wymagane kwalifikacje zawodowe oraz posiadał w aktach osobowych dokumenty potwierdzające spełnienie wymogów określonych w art. 12 ust. 1 pkt 2-5 ustawy. Zgodnie z art. 17 ust. 3 i 4 ustawy, ustalono, że praca asystenta rodziny nie była łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego oraz asystent nie prowadził postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez gminę.

(dowód: akta kontroli str. 18)

8. W obszarze dotyczącym realizacji obowiązków wynikających z art. 176 pkt 2 oraz pkt 4 lit. b ustawy, ustalono, iż w okresie objętym kontrolą, asystent rodziny uczestniczył w dwóch szkoleniach mających na celu podnoszenie kompetencji zawodowych, w tym:

- szkolenie z zakresu dokumentacji pracy Zespołu Interdyscyplinarnego i Grupy diagnostyczno-pomocowej – 5.05.2026 r.;
- szkolenie „Metodyka i dokumentacja asystenta rodziny” – 17.07.2026 r.

Ustalono, że oba szkolenia zostały sfinansowane ze środków budżetu Gminy, przeznaczonych na ten cel.

(dowód: akta kontroli str. 9)

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w trybie zwykłym Urzędu Gminy Warta Bolesławiecka stwierdzono nieprawidłowości wymagające wydania zaleceń pokontrolnych w badanych obszarach:

1. Niesporządzenie i nieprzedłożenie w terminie Radzie Gminy Warta Bolesławiecka przez Wójta Gminy Warta Bolesławiecka rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz nieprzedstawienie potrzeb związanych z realizacją tych zadań.
2. Gmina Warta Bolesławiecka nie prowadziła placówek wsparcia dziennego i tym samym nie zapewniała w nich miejsc dla dzieci.
3. Gmina Warta Bolesławiecka nie zapewniała rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych możliwości korzystania z terapii.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne:

Kontrola została odnotowana w Księżce kontroli pod numerem 3. Postępowanie kontrolne przeprowadzono na podstawie udostępnionej dokumentacji merytorycznej realizowanych zadań, dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje zawodowe asystenta rodziny oraz oświadczeń i wyjaśnień złożonych przez kierownika GOPS w Warcie Bolesławieckiej wskazanego przez wójta Gminy Warta Bolesławiecka do reprezentowania Gminy w zakresie niniejszego postępowania.

Powyższe wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przekazano wójtowi kontrolowanej jednostki, drugi złożono do akt postępowania kontrolnego.

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu poprawy realizacji kontrolowanych zadań, wydaje się zalecenia pokontrolne:

1) Sporządzać i przedkładać Radzie Gminy, w terminie do 31 marca każdego roku, roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny wraz z przedstawieniem potrzeb związanych z realizacją tych zadań.

Podstawa prawna: art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 980)

Termin realizacji: na bieżąco.

2) Prowadzić placówki wsparcia dziennego oraz zapewnić w nich miejsca dla dzieci.

Podstawa prawna: art. 176 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 980)

Termin realizacji: niezwłocznie.

3) Zapewniać rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych możliwość korzystania z terapii.

Podstawa prawna: art. 10 ust. 3 pkt 2 w związku z art. 176 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2026 r. poz. 980).

Termin realizacji: niezwłocznie.

POUCZENIE

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst. jedn.: Dz. U. z 2026 r. poz. 980). Proszę w terminie do dnia **13 listopada 2026 r.** o powiadomienie Wojewody Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym.

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
.....
Martyna Kwiatkowska
(członek zespołu inspektorów)
INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
.....
Jasna Łaskowska
(członek zespołu inspektorów)

KIEROWNIK
Oddziału Nadzoru i Kontroli
Wspierania Rodziny
Przemysław Kownacki

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Ewa Oleniacz
Zastępcza Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej
(kierownik jednostki kontrolującej)

